

Barcelona en guerra "Memòria ingènua"

Llibre escrit per Alfons Balcells Gorina (1915-2002), publicat per l'editorial La Formiga d'Or.

10/01/2011

La nit del dissabte 18 al diumenge 19 la tensió i els fets aïllats de les darreres 48 hores esclataven en una dramàtica traca: no vam poder aclucar l'ull. Els obusos, canonades, ràfegues i detonacions de fusell foren constants. Mentrestant, la ràdio informava del fracàs de la insurrecció militar a Barcelona. Cap

a les 8 del matí d'aquell diumenge, en sentir soroll sota la finestra, ens hi vam abocar i vàrem veure passar grups de soldats en retirada: corrien desesperats, sense armes, mirant de fugir, buscant amagatalls. Els portals, almenys en aquella zona, romangueren tancats i barrats amb pany i clau.

Uns quants d'aquells militars que corrien Balmes amunt, encara armats, s'introduïren per sorpresa dins l'església dels carmelites de la Diagonal, i s'hi van fer forts. La seva resistència durà ben poc, com en els altres llocs on encara hi quedaven militars rebels: l'edifici de Telefònica de la plaça Catalunya o la Universitat. El desastre va ser que, amb allò del convent, els milicians anarquistes ja van tenir l'excusa per tot el que vindria després.

La ràdio explicava, el mateix dia 19, que s'havia acabat tot.

La informació que teníem, la que ens oferia la ràdio, deia que un aixecament militar iniciat al Marroc havia intentat propagar-se per tota la península, però que havia durat ben poc: les forces republicanes s'havien imposat sense gaires dificultats arreu: s'esmentava Madrid, València, Bilbao... i tot Catalunya. Només restaven per apagar alguns focus aïllats de rebel·lió al Marroc mateix, a Sevilla, a Saragossa, a Osca i a Pamplona. De la resta no se'n parlava, però pel context semblava que en altres indrets no havia passat res.

Ara bé, ens preguntàvem, si tot ha estat un ensurt provocat pels militars africans i alguns altres aventurers còmplices de la península, què era el que havia passat abans a Barcelona, ja des del dia 16, quan els pares ens van fer cridar a Caldetes? Per què, sobretot al vespre i a la nit del dia 19, tothom tenia la sensació que alguna

cosa grossa continuava passant, a Barcelona mateix? Es deia que havien deixat anar els presos de la Model. Era només això? O fins i tot això era un rumor?

De tant en tant, se sentien trets. L'ambient de la ciutat era molt tens. La gent restava tancada a casa. Pels carrers deserts hi passava de tant en tant un grup de gent armada. De vegades, també hi circulava un cotxe a gran velocitat, amb les sigles de la Federació Anarquista Ibèrica pintades a les portes y al sostre, pel mig del carrer, i es trencava aquell silenci insòlit. Ara Balmes amunt, ara avall. D'on venien? Cap a on anaven?

La ràdio feia música. De tant en tant, informaven que tot s'havia acabat, que la situació era de tranquil·litat, que tot estava sota control. Però també cridaven voluntaris per donar sang. Tant enrenou, havien causat quatre militarets de pa sucats amb

oli? Si deien que ja s'havien rendit,
que estaven tots agafats... I aquesta
gent que es veu pel carrer amb els
cotxes amunt i avall, què fan? Són
policies? Qui són?

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/barcelona-
en-guerra-memoria-ingenua/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/barcelona-en-guerra-memoria-ingenua/)
(24/08/2025)